

Pestens år

OM ARBETSMATERIALET

Det här är ett arbetsmaterial till boken *Pestens år* av Magnus Västerbro. Materialet är tänkt som ett stöd i undervisningen.

I lärardelen finns information om boken och författaren samt muntliga uppgifter. I elevdelen finns en ordlista med uppgifter, grammatikövningar, läsförståelsefrågor och skrivuppgifter.

OM BOKEN

Pestens år visar hur pesten snabbt sprider sig i Stockholm. På kort tid dör nära hälften av stadens befolkning. Hur reagerade människorna? Vilket ansvar tog myndigheterna? Hur bidrog pesten till den svenska stormaktens undergång? *Pestens år* är bearbetad av Tomas Dömstedt.

OM FÖRFATTAREN

Magnus Västerbro är författare och journalist. Han har tidigare skrivit en rad uppmärksammade populärvetenskapliga böcker.

INFÖR LÄSNINGEN

Presentera bokens framsida för eleverna, men avslöja inte bokens titel. Be eleverna beskriva vad de ser. Vad tror de att boken handlar om?

Låt eleverna läsa baksidestexten. Be dem sedan fundera över en bra titel och låt eleverna jämföra sina förslag på titlar med varandra. Ge dem därefter den riktiga titeln – var det någon titel som kom nära den riktiga?

Diskutera om bokens omslag väcker er nyfikenhet eller inte. Finns det något som ni vill veta mer om? Be eleverna att beskriva omslaget med tre ord. Vilka tre ord väljer de?

Sammanfatta gärna de här aktiviteterna skriftligt, så kan ni gå tillbaka till dem under och efter läsningen.

UNDER LÄSNING

Fundera över frågorna som ni har ställt om boken inför läsningen. Vad var ni nyfikna på? Har ni fått veta det? Vad mer har ni fått veta och vad är ni nyfikna på nu?

Eleverna skriver frågor

Låt eleverna göra egna läsförståelsefrågor. Gå igenom med eleverna hur man kan ställa frågor på raden, mellan raderna och bortom raderna. Modellera ett par frågor och låt sedan eleverna parvis skriva frågor till samtliga nivåer.

För att arbetet med att skriva frågor ska bli meningsfullt ska eleverna också svara på varandras frågor. De upptäcker då att en del frågor är svåra att svara på. Detta ger mycket bra diskussioner kring hur en fråga kan ställas som andra ska kunna svara på.

EFTER LÄSNING

Gå tillbaka till bokens omslag. Vilka tankar har ni kring bilden nu? Hur skulle omslaget också kunna se ut? Vad tycker ni om titeln nu? Vilka andra förslag på titel har ni?

Har ni fått svar på de frågor som ni har ställt till texten? Finns det något som ni fortfarande undrar? Vad skulle ni vilja veta mer om?

Vad minns ni mest ifrån texten? Vad tror ni att ni kommer att komma ihåg utav texten?

Vad tyckte ni om boken och varför?

Sammanfatta en bok eller ett kapitel med post-it-lappar

Eleverna ska skriva en händelse ur boken som de tycker är viktig på en post-it-lapp.

Sedan ska de arbeta i grupp och jämföra händelserna med varandra. Sortera in händelserna i kronologisk ordning: början, mitten och slutet.

Varje grupp ska välja en händelse att placera under varje rubrik. Eleverna diskuterar sig fram till vilken händelse som passar till respektive rubrik.

En i gruppen presenterar sedan gruppens sammanfattning.

MUNTLIGA UPPGIFTER

Berätta

1. Berätta något ni kom att tänka på när ni läste boken, till exempel en annan bok som var nästan likadan, eller något ni hört eller något ni upplevt. Försök också berätta vad i boken som fick er att tänka på det.
2. Om ni skulle förklara vad den här boken handlar om för en person som inte har läst boken – vad skulle ni säga då?
3. Har ni lärt er något medan ni läste boken, vad i så fall?
4. Vad är den här bokens viktigaste fråga och varför är just den viktigast?
5. *Pestens år* är en dokumentär berättelse. Hur kan man se det? Ge exempel ur texten.

Diskutera

1. Vad tycker ni om boken och varför? Jämför era svar med varandra och försök komma fram till ett gemensamt omdöme om boken.
2. Finns det något i boken som ni vill veta mer om? I så fall vad och varför?
3. Vad tror ni att författaren vill ha sagt med boken?
4. Vad tycker ni att man hade kunnat göra annorlunda när pesten kom till Stockholm?
5. Skulle samma sak kunna hända i dag? Motivera ert svar.